

Doctrina - Podještědské gymnázium, s.r.o.

Oddíl E – učební osnovy
VIII.9.C

FILOZOFIE

VIII.9.C – Filozofie

Charakteristika předmětu: FILOZOFIE ve čtyřletém gymnáziu

Předmět filozofie vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost (vzdělávací obor Občanský a společenskovědní základ) RVP-G. Zaměřuje se na reflexi společenské skutečnosti a utváření vlastní identity, s přihlédnutím k vyšší osobnostní vyspělosti studentů. Poskytuje informace z humanitních oborů, které umožní studentům kriticky reflektovat společenskou skutečnost a posuzovat různé přístupy k řešení každodenních problémů. Přispívá k uchování kontinuity tradičních hodnot naší civilizace, posiluje respekt k základním principům demokracie a evropanství. Podporuje vědomí neopakovatelnosti a jedinečnosti života, významu lidské důstojnosti. Vede studenty k tomu, aby zvládali vybraný pojmový filozofický aparát a byli informováni o důležitých filozofických otázkách.

Předmět využívá znalostí učiva dějepisu a zeměpisu. Filozofie realizuje průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Mediální výchova.

Časové vymezení předmětu

	vyučovací hodina	cvičení
I. ročník	X	X
II. ročník	X	X
III. ročník	X	X
IV. ročník	3	X

Organizace výuky

Předmět filozofie je vyučován 3 hodiny ve IV. ročníku a je pro všechny studenty povinný. Studenti využívají materiály s humanitní tematikou, používají odborné publikace, video a audio materiály; s danou problematikou se seznamují pomocí rozličných aktivit. Studenti se aktivně podílejí na procesu výuky.

Výchovné a vzdělávací strategie

Předmět filozofie vede studenty k osvojení základního pojmového aparátu a orientaci v základní filozofické problematice. Studenti zaujmou kritické stanovisko ke světu či k sobě samým.

Kompetence k učení

- probouzíme zájem studentů o problematiku filozofie rozličnými aktivitami
- představujeme vědění jako hodnotu a poznání jako otevřený a zajímavý proces
- umožňujeme studentům hledat souvislosti v získaných informacích
- nabízíme možnost samostatné práce

VIII.9.C – Filozofie

- poskytujeme studentům možnost pracovat s písemnými, zvukovými či obrazovými materiály a tak správně analyzovat informace a kriticky je zpracovat a zobecňovat
- získané informace a zkušenosti používáme k dalšímu výchovnému působení

Kompetence k řešení problémů

- poskytujeme studentům prostor k samostatnému navrhování variant a řešení problémů
- podporujeme diskuze s obhajobou vlastních rozhodnutí a postojů
- umožňujeme studentům posuzovat řešení problémů z nejrůznějších společenských aspektů
- poskytujeme studentům prostor k vysvětlení a zhodnocení vlastního názoru na danou problematiku
- podporujeme diskuze s obhajobou studentských rozhodnutí a postojů

Kompetence komunikativní

- umožňujeme studentům prostor pro sebereflexi, vyjádření názorů, postojů
- učíme klást otázky, hledat odpovědi v diskuzi
- poskytujeme studentům prostor pro vyjádření názorů a postojů k probíranému tématu
- vedeme studenty ke spolupráci ve skupinových aktivitách
- umožňujeme studentům využívat komunikační prostředky a technologie
- vedeme studenty ke kritickému posuzování hodnověrnosti informací

Kompetence sociální a personální

- poskytujeme možnost samostatné, párové a skupinové práce pro hlubší vhled do konkrétní oblasti
- vytváříme vhodné pracovní prostředí pro vytváření pozitivní představy samotných studentů
- komentujeme se studenty filozofické problémy a nacházíme možná řešení
- rozvíjíme u studentů schopnost slovního sebehodnocení a hodnocení práce i chování druhých tak, aby uměli pojmenovat vlastní pozitiva a nedostatky

Kompetence občanské

- prosazujeme a upevňujeme tradiční hodnoty evropské vzdělanosti a současně podporujeme zájem s ohledem na mimoevropské oblasti
- klademe důraz na mezipředmětové vztahy (historické souvislosti, tradice a kulturní dědictví)
- vedeme studenty k prezentaci vlastních názorů, k respektování přesvědčení druhých a vhodné reakci na ně
- seznamujeme studenty s jejich právy a povinnostmi, které si studenti osvojují
- organizujeme debaty s odborníky na aktuální témata a podporujeme pluralitní pohled studentů
- vedeme studenty k porovnávání teoreticky získaných znalostí s realitou

Kompetence k podnikavosti

- poskytujeme studentům možnost využívat dostupné zdroje a informace při plánování a realizaci aktivit
- podporujeme rozvoj osobního i odborného potenciálu studentů

VIII.9.C – Filozofie

Kompetence digitální

- motivujeme studenty k vyhledávání a zpracování informací na důvěryhodných internetových stránkách
- usilujeme o to, aby si studenti uvědomovali existenci autorského zákona a osvojovali si zvyk uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů
- nabádáme studenty k etické spolupráci, komunikaci a etickému sdílení informací v digitálním prostředí
- upozorňujeme studenty na rizika spojená s nadměrným využíváním digitálních technologií
- dbáme na vhodnou komunikaci a vyjadřování se za pomoci digitálních prostředků
- vedeme studenty k vyhledávání vhodného digitálního zdroje, kompetentního k dané pracovní aktivitě, a vhodného klíčového slova

Rozpracování vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu

IV. ROČNÍK		
Učivo	Očekávané výstupy	Poznámky
Úvod do filozofie <ul style="list-style-type: none">• předmět, vznik a vývoj filozofie• obrat od mýtu k logu, vztah filozofie a náboženství, filozofie a umění, ideologie, politika, světový názor• filozofické disciplíny teoretické i praktické (zejména ontologie, gnoseologie, fil. antropologie, etika, estetika, dějiny filozofie, fil. dějin)• základní filozofické problémy	<ul style="list-style-type: none">○ <i>student objasní podstatu filozofického myšlení</i>○ <i>vysvětlí vztah filozofie k mýtu, náboženství, umění, ideologii a světovému názoru</i>○ <i>rozliší filozofické disciplíny</i>○ <i>analyzuje a kriticky zhodnotí základní filozofické otázky</i>	Využití znalostí učiva dějepisu a literatury
Klíčové etapy a směry filozofického myšlení <ul style="list-style-type: none">• orientální filozofie• antická filozofie• křesťanství a středověk• renesanční myšlení• racionalismus a empirismus• osvícenství• hlavní směry 19. století• filozofie 20. století	<ul style="list-style-type: none">○ <i>student charakterizuje a rozliší hlavní filozofické směry a jejich představitele</i>○ <i>nachází souvislosti mezi jednotlivými etapami</i>○ <i>rozliší základní paradigmata</i>○ <i>s porozuměním čte a interpretuje filozofické texty</i>○ <i>porovnává jednotlivé filozofické směry z hlediska historického i filozofického</i>○ <i>orientuje se v problematice české i evropské filozofie</i>	Realizována PT Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Mediální výchova Využití znalostí učiva dějepisu a literatury
Etická dimenze lidského bytí <ul style="list-style-type: none">• podstata morálky a mravnosti• etické normy, mravní odpovědnost, mravní apriori, úloha svědomí• etika každodenního života	<ul style="list-style-type: none">○ <i>student definuje základní pojmy</i>○ <i>uvědomuje si vlastní mravní odpovědnost</i>○ <i>praktikuje etiku každodenního života</i>○ <i>uvažuje nad historickými souvislostmi dané problematiky</i>○ <i>uvádí rozdílné názory na danou problematiku v ČR a ve světě</i>○ <i>využívá informace z domácích i zahraničních médií</i>	Realizována PT Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Mediální výchova Využití znalostí učiva dějepisu

VIII.9.C – Filozofie

<p>Víra v lidském životě</p> <ul style="list-style-type: none">• podoby víry, znaky náboženské víry• náboženské systémy, církve• sekty	<ul style="list-style-type: none">○ <i>student rozlišuje významné náboženské systémy</i>○ <i>uvede historické souvislosti vzniku náboženství s přesahem do současnosti</i>○ <i>orientuje se v dané problematice nejen v ČR, ale i v Evropě, na světě</i>○ <i>rozezná projevy náboženské a názorové nesnášenlivosti</i>○ <i>využívá informace z domácích i zahraničních médií</i>	<p>Realizována PT Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Mediální výchova</p> <p>Využití znalostí učiva dějepisu</p>
<p>Teorie argumentace</p> <ul style="list-style-type: none">• podstata argumentace;• zásady věcně správné a etické argumentace	<ul style="list-style-type: none">○ <i>student eticky a věcně správně argumentuje v dialogu a diskusi</i>○ <i>uvážlivě a kriticky přistupuje k argumentům</i>○ <i>využívá informace z domácích i zahraničních médií</i>	<p>Realizováno PT Mediální výchova</p>